

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Columnæ Herculis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARTICULUS I.

COLUMNÆ HERCULIS.

VÆSIVERUNT sollicitè nonnulli ex Philologis, quidnam essent *Columnæ Herculis*, quibus symboli vice, adscribi solet epigraphe, Nihil
 ULTRA. Responderunt quidam Cosinographiæ dediti, esse duos montes Hispaniæ, *Calpen* & *Abylon*.
 Est sanè in eâ regione mons dictus *Calpe*, neque circuitu magnus, neque altitudine ingens, oppositus monti *Africæ*, cui nomen *Abylon*: quomodo etiam vocatur insula in occasu post *Gades*, angusta discreta freto, vulgo *Mons Gibaltar*. Confutarunt hoc unanimi consensu *Possidonius*, & pertinaciter asserunt: æreas esse *Columnas* geminas, fixas in mari, aut ejus littore, tanquam limites maris & continentis: quasi ulteriora omnia sint maris, neque ire detur. *Strabo* de *Columnis Gaditanis* scribens, postquam de *Herculis Columnis* diversas aliorum sententias retulisset, extremam, quam *Possidonius* maximè probabilem censebat, approbat, videlicet, fuisse æneas octo cubitorum *Columnas*, quibus inscripta legebatur sumptus in templi ædificationem factus, quam navigatione absolutâ sacris *Herculi* factis, dedicaverunt. Nam, vetusti, inquit *Strabo*, moris fuit hujusmodi ponere limites, id est, *Columnas* erigere pro limite maris. Aliquo ex his persuasionibus imbutus *Carolus Imperator*, symbolum sibi sumpsit, *Columnas* binas fluctibus erectas *Coronâ* singulas insignitas, & *Imperatorio diademate* simul coronatas, cum hac inscripta

ne, PL
 magna
 do, or
 aperu
 occupa
 scriptu
 epigrap
 CA
 susfict
 re velle
 binas C
 scriptio
 dam, S
 Hercul
 fum, &
 constitu
 & *Perse*
 æternæ
 Quid e
 quam si
 nec cor
 Nam Fi
 Hercule
 licet for
 Qon
 te dici
 carmini
 nescio c
 nem, &
 vos rela
 Constant
 latura V
 (A)T

ne, PLUS ULTRA. (a) Nimirum, Columbus Ligur, vir magnanimus, regnante avo materno Caroli, Ferdinando, orbem novum felici navigatione ultra Columnas aperuerat, deinde, Caroli auspiciis, plura detexerat, & occupaverat Hispanus Itaque falsò olim Columnis inscriptum, NIHIL ULTRA. quam tamen verissimam esse epigraphen contendunt Sapientes.

CAROLUM eundem adhuc juvenem cum ingeniosus fictor Hercule vel Sampsonē fortiorem representare vellet Sampsonis formā Herculem pingi curavit, qui binas Columnas decussatas in collo deferebat, cum inscriptione: *Major erit Hercule.* Quocirca Theologi quidam, Symbolicæ sacræ addicti, censebant Columnas Herculis sacratius quid occulere, quàm vulgò sit persuasum, & ad Domum Sapientiæ, seu Ædificii spiritualis constitutionem posse referri, ut sint *Columnæ Fortitudinis & Perseverantiæ*, quæ sunt æneæ, & ob incorruptionem, æternæ, quibus convenit epigraphæ: NIHIL ULTRA. Quid enim est ultra constantem Perseverantiam? ultra quam si quid est aliud, non est perseverans Constantia, nec constans Perseverantia. Hæc semper est coronata. Nam Finis, & Perseverantia coronat opus. Ultra has ne Hercules quidem processit: nec procedet ullus Hercule licet fortior & fortunatior.

QOD ne videatur fortasse alicui minus accommodate dici in re sacrâ; sciat, antiquissimos Theologos, qui carminibus sacra velare erant soliti, sumpta occasione à nescio quo Alcmenæ filio, qui ob invictam Fortitudinem, & in heroicis facinoribus Constantiam, inter Divos relatus putabatur, Virum quemlibet *Fortitudine & Constantia* inclytum appellasse Herculem. Qua nomenclatura Varro XLIV. Hercules exprimit, Et Macrobius in

Gg 4

Satur-

(a) Typorius Strada Sadeler in Symb. Imper.

Saturnalibus suis, lib. 1. cap. 20. nihil aliud esse Herculem arbitratur, quàm Solem: videlicet, nihil hoc univertum fortius, nihil magis invictum & constans habet, quàm luminis illum fontem: duodecim autem labores, quos Hercule adscribuntur, ut fortitudinis insuperabilis argumenta, quid aliud sunt, quàm XII. signa Zodiaci, quae Sol singulis annis conficit? Sic ille, quæ explicat fulsime. Itaque, Columnæ ab Hercule, id est, Homine insigni robore animi, & excellentissima quadam virtute prædito stabilitæ, sunt *Fortitudo & Perseverantia*, quibus inscribi potest *NIHIL ULTRA*. Neque ullus tam eras vefanus, qui illas sibi ut Insignia, vel Symbola adsumat, insculpatque *PLUS ULTRA*. Hæc Theologi est differentia, à reprehensione justa immunis: à Calumnia fortasse non æquè: sed lappas extimam vestem carpentes Sapientes levi motu excutiunt facile. Ab iis Columna incipit longissima illa navigatio in orbem alterum, & desinit iter hujus orbis: quare limites sunt itinerum exordia, termini æquè, à quibus, & ad quos. Quæ consideratio ducit nos ad alterius Columnæ contemplationem.

ARTICULUS II.

COLUMNA

Milliarium aureum.

IN mentem vobis veniat Columna apud Romanos celebratissima, quæ in Urbis foro ad hoc posita erat, ut ab eo iter mensuram acciperet, & miliaria numerarentur: atque idcirco nominabatur ipsa Columna *Milliarium*